

Rachel Carson Oeuvreprijs 2017

Juryrapport

VVM-bureau
Postbus 19039
3501 DA Utrecht

W. www.vvm.info
E. bureau@vvm.info

T. 030-232 29 89
F. 030-232 80 41

Prof.dr.ir. Rudy Rabbinge winnaar Rachel Carson Oeuvreprijs 2017

Winnaar van de Rachel Carson Oeuvreprijs 2017 is prof.dr.ir. Rudy Rabbinge, mondiaal dé grondlegger van de productie-ecologie. De jury is unaniem in haar oordeel: zijn maatschappijvisie en wetenschappelijke werk hebben voor mens en milieu een enorme impact. De visie van Rabbinge op de landbouw kan niet alleen de sleutel zijn om alle monden te voeden, maar ook te voorzien van een rijk voedingspakket.

De jury heeft de genomineerden niet alleen beoordeeld op hun wetenschappelijk oeuvre, maar ook op de maatschappelijke invloed hiervan. Op beide aspecten weet Rudy Rabbinge zich te onderscheiden en is het passend hem te eren met de Rachel Carson Oeuvreprijs 2017. De jury is zich er van bewust dat de persoon Rabbinge niet onomstreden is: met name in kringen van de biologische landbouw roepen de standpunten van Rabbinge weerstand op. Dit kan echter ook als pré worden gezien. Rabbinge is wars van dogma's, transparant, schuwt het debat niet en redeneert zuiver. Dankzij zijn grote vakinhoudelijke kennis brengt hij regelmatig verrassende inzichten naar voren.

Juryleden

De jury bestaat uit:

- **Joop Bouma**, onderzoeksjournalist dagblad Trouw
- **Patricia de Cocq**, Opleidingsdirecteur Toegepaste Biologie, HAS Hogeschool, vicevoorzitter van de jury namens het VVM-bestuur
- **Klaas van Egmond**, hoogleraar geowetenschappen Universiteit Utrecht
- **Bas Eickhout**, Europarlementariër
- **Lot van Hooijdonk**, wethouder Utrecht
- **Bram van de Klundert**, voormalig directeur Waddenfonds
- **Pieter Leroy**, hoogleraar Milieu en Beleid bij de sectie Geografie, Planologie en Milieu, Radboud Universiteit
- **Paquita Perez**, UNESCO leerstoel Transfer for Sustainable Development, juryvoorzitter namens het VVM-bestuur
- **Stientje van Veldhoven**, lid Tweede Kamer

Criteria

De jury heeft de genomineerden volgens de volgende criteria beoordeeld:

- Is de genomineerde kandidaat een voorbeeld voor velen?
- Wat is de omvang van het wetenschappelijk oeuvre?
- Heeft de kandidaat brede maatschappelijke impact en is hij/ zij grensverleggend voor wat betreft maatschappelijke betekenis: politiek, beleid, publiciteit
- Is zijn/haar visie over tien jaar nog van belang?
- Wat is het internationale bereik?
- Is de persoon in kwestie een karakteristiek persoon?

Toelichting uitverkiezing Rabbinge

Het wetenschappelijke werk van Rudy Rabbinge is indrukwekkend. Hij heeft meer dan 300 publicaties op zijn naam staan op wetenschappelijk gebied. Rabbinge is mondiaal dé grondlegger van de productie-ecologie. Centraal in deze benadering staat het substantieel terugdringen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en kunstmest en tegelijkertijd het aanzienlijk verhogen van de landbouwopbrengsten per hectare. Vrijwel overal ter wereld kan men van deze aanpak leren. De tot dusver bereikte resultaten met productie-ecologie spreken tot de verbeelding en zijn, zeker in het licht van de snel groeiende wereldbevolking en de verandering van het klimaat, razend actueel. Insteek daarbij is dat het milieu niet wordt geschaad en er aandacht is voor het reserveren van meer grond ten behoeve van natuur en biodiversiteit.

Interessant is ook zijn pleidooi voor 'Healthy aging', waarbij een op het individu afgestemd dieet een belangrijke rol speelt om ook op latere leeftijd een goede gezondheid te genieten en langer te leven. De genenkaart bepaalt bijvoorbeeld in belangrijke mate of je op latere leeftijd kans hebt op het ontwikkelen van obesitas of suikerziekte. Het tijdig kiezen voor een op maat gesneden voedingspatroon kan dat voorkomen. Een verdere stimulering van deze ontwikkeling is zeer gewenst.

Om zijn wetenschappelijke inzichten te vertalen naar praktische toepassingen, heeft Rabbinge altijd de samenwerking gezocht met het bedrijfsleven en politiek. Zo is hij jarenlange lid geweest van Provinciale Staten en van de Eerste Kamer. Ook was Rabbinge tien jaar lid van de WRR, de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Buiten Nederland was hij onder meer voorzitter van de Consultative Group on International Agricultural Research, het wereldorgaan voor wetenschappelijk landbouwkundig onderzoek. Naar zijn overtuiging moet je op meerdere borden schaken om iets voor elkaar te krijgen.

Hoewel inmiddels met emiraat, is Rabbinge in binnen- en buitenland nog volop bezig met zijn levenswerk: het veiligstellen van de wereldvoedselvoorziening. Zo is hij momenteel plaatsvervangend voorzitter Nederland en internationaal bij de Commissie M.E.R. Ook is hij nog steeds verbonden aan de Wageningen Universiteit en Research (WUR) en vervult hij nog verschillende advies- en bestuursfuncties, waaronder het voorzitterschap van de redactieraad van het Tijdschrift Milieu.

- Bijlage: Levensloop & functies

Bijlage: Levensloop

Rudy Rabbinge is afgestudeerd als plantenziektkundige aan de toenmalige landbouwhogeschool (1971), daar gepromoveerd op biologische bestrijding tegen spint (1976) en was leraar in het middelbaar onderwijs (1969-1972) in scheikunde en biologie. Vanaf 1972 was hij werkzaam als onderzoeker en docent. Hij was hoogleraar met verschillende leerstoelen bij Wageningen Universiteit (1985-2001), University of California (Berkeley, 1978) en KU Leuven (1981-1984). Van 2001 tot november 2011 was hij universiteitshoogleraar van Wageningen Universiteit met bijzondere aandacht voor Duurzame Ontwikkeling en Voedselzekerheid. Hij vervulde vele bestuursfuncties bij Wageningen UR, bij NWO, KNAW en vele andere wetenschappelijke organisaties. Daarnaast vervulde hij diverse bestuurlijke functies in de private sector (landbouw coöperaties en andere bedrijven), en in de publieke sector. Voorts was hij actief in politiek en beleid, als lid van Provinciale Staten van Gelderland (1978-1988), lid Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (1988-1998) en lid van de Eerste Kamer (1999-2007).

Hij heeft in al zijn functies, de grondbeginselen van duurzame ontwikkeling proberen uit te werken en toe te passen. Tot voor kort was hij als voorzitter van de Science Council van de Consultative Group on International Agricultural Research, (15 grote landbouwkundige onderzoeksinstituten met circa 7000 medewerkers) verantwoordelijk voor het internationaal landbouwkundig onderzoek en het beheer van natuurlijke hulpbronnen en als vm. lid van de Board of Directors van AGRA (Alliance for a Green Revolution in Africa) trachtte hij bij te dragen aan de voedselzekerheid en aan de vergroting van de landbouwproductiviteit in Afrika. Ook maakte hij deel uit van de High Level Panel of Experts van de UN Committee on World Food Security, en adviseerde hij de VN vorig jaar over prijs volatiliteit en ook over landgebruik en mondiale investeringen in land- en tuinbouw.

Functies

Huidige functies

- Emeritus Universiteitshoogleraar Duurzame Ontwikkeling en Voedselzekerheid & adviseur Raad van Bestuur (Wageningen)
- Plaatsvervangend voorzitter Nederland en Internationaal bij de commissie M.E.R.
- Voorzitter redactieraad Tijdschrift Milieu van de VVM, netwerk van milieuprofessionals

Nevenfuncties internationaal

- Vice Chair Order of Trustees International Soil Fertility Development Centre (IFDC Muscle Shoals - Alabama, USA)
- Voorzitter International Advisory Board, Chinese Academy of Agricultural Sciences (CAAS, Beijing, China)
- Erelid, Board of Trustees Library of Alexandria (Egypte)
- Lid European Advisory Group, Gatesfoundation (Londen, Engeland)

Nevenfuncties nationaal

- Lid Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW, Amsterdam)
- Voorzitter Bestuur Carbohydrate Competence Center (CCC, Groningen)
- Directeur Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen (Haarlem)
- Lid Commissie van Toezicht, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM, Bilthoven)
- Voorzitter Raad van Commissarissen, Noordelijke Ontwikkelings Maatschappij (NOM, Groningen)
- Lid Bestuur SER Noord Nederland (Groningen)
- Voorzitter redactieraad of columnist verschillende tijdschriften, zoals Milieu, Agricultural Systems